

Työttömyys

Työttömyysajan tuet

Lyhyesti ja selkeästi

Sisällys

Työttömyysajan tuet	1
Kelan tuet työttömälle	2
Kun jäät työttömäksi	2
Työttömyyspäiväraha	2
Työmarkkinatuki	4
Maahanmuuttajan kotoutumistuki	5
Koulutusajan tuet työttömälle	6
Ikääntyvän työttömän tuki	6
Hakeminen ja maksaminen	7
Muutoksenhaku päätökseen	7
Kela palvelee ja yhteystietoja	8

Työttömyysajan tuet

Kelan tuet antavat perusturvan, kun muut tulot pienenevät. Tässä esitteessä kerrotaan, mitä rahallista tukea Kela antaa työttömälle.

Toimeentulo voi koostua useista tukimuodoista. Siksi on hyvä ottaa selvää, mitä muita Kelan tukia voit saada. Niitä voivat olla esimerkiksi yleinen asumistuki.

Kela myöntää tukea hakemusten perusteella. Voit hakea tukia Kelasta verkkosivuilla osoitteessa www.kela.fi/asiointi.

Voit hakea tukia myös hakulomakkeilla, joita saat verkkosivuilta tai Kelan toimistoista.

www.kela.fi/asiointi

www.kela.fi/lomakkeet

Kelan tukien perusteet on määritelty laeissa. Kun Kela päättää jostakin tuesta, jokaisen hakijan elämäntilanne käsitellään yksilöllisesti. Hakijoiden elämäntilanne ja tuen tarve ovat usein hyvin erilaisia. Siksi myös tukien määrä vaihtelee.

Tässä esitteessä kerrotaan pääasiat Kelan tuista työttömälle vuonna 2013.

Mukana ei ole kaikkia tukien yksityiskohtia.

Jos haluat tietää työttömän tukien tarkat määrät ja tuloajat, saat ne helpoiten verkkosivuilta www.kela.fi/tyottomat. Voit myös pyytää Kelasta tämän esitteen numeroliitteen.

Selkokieltä

Tämä esite on tehty yhteistyössä Selkokeskuksen kanssa. Selkokeskus on antanut esitteelle selkoesitteen tunnuksen. Se on merkki siitä, että esite on helppo lukea.

SELKOESITE

Kelan tuet työttömälle

Työttömyys pienentää tuloja. Kela huolehtii työttömän perusturvasta työttömyyden aikana.

Työttömyysetuuksia maksetaan Suomessa vakinaisesti asuville henkilöille sekä EU-maista tulleille henkilöille, jotka ovat viimeksi työskennelleet Suomessa.

Työttömyysajan toimeentuloa ovat

- työttömyyspäiväraha
- työmarkkinatuki.

Kun jäät työttömäksi

Kun jäät työttömäksi, ilmoittaudu heti työttömäksi työnhakijaksi työ- ja elinkeino-toimistoon eli TE-toimistoon.

Työttömyysetuuksia maksetaan vain ajalta, jolloin olet työnhakijana TE-toimistossa. TE-toimisto myös antaa Kelalle lausunnon siitä, täyttyvätkö edellytykset tuen maksamiseen.

Työttömyysaikana sinulla on velvollisuus hakea aktiivisesti työtä. Sinun pitää myös ottaa vastaan tarjottu työ tai koulutus. Siitä ei voi kieltäytyä ilman syytä, muuten seurauksena voi olla etuusosoikeuden menetys. Ilmoittaudu säännöllisesti TE-toimistossa.

Työttömyyspäiväraha

Työttömyyspäiväraha voi olla ansiopäivärahaa tai peruspäivärahaa.

Työttömyyspäivärahaa maksetaan tietyin ehdoin myös työnhakuun ulkomailla.

Ansiopäiväraha

Ansiopäivärahaa maksaa työttömyyskassa, jonka jäsen olet. Esimerkiksi ammattiliitoilla on usein oma työttömyyskassa. Kela ei maksa ansiopäivärahaa, eikä sitä haeta Kelasta.

Ansiopäivärahaa voidaan maksaa, jos olet ollut riittävän kauan työttömyyskassan jäsen ja täytät työssäoloehdon. Ansiopäivärahan suuruus lasketaan ansioiden mukaan, ja sitä maksetaan enintään 500 päivää.

Kysy lisätietoja ansiopäivärahasta omasta työttömyyskassasta tai Työttömyyskassojen yhteisjärjestöstä (www.tyj.fi).

Peruspäiväraha

Jos et ole työttömyyskassan jäsen etkä saa ansiopäivärahaa, Kela maksaa peruspäivärahaa. Sitä maksetaan enintään 500 päivää.

Peruspäiväraha on noin 32 e/pv, ja sitä maksetaan 5 päivältä viikossa.

Jos sinulla on lapsia, saat lapsikorotuksen. Se on noin 5,20–9,90 euroa päivässä lasten määrästä riippuen.

Peruspäivärahasta maksat veroja.

Työssäoloehto

Jotta saat peruspäivärahaa, sinun pitää täyttää työssäoloehto.

Työssäoloehto täyttyy, jos

- olet ollut työssä vähintään 34 viikkoa edeltäneiden 28 kuukauden aikana
- työaikasi on ollut vähintään 18 tuntia viikossa
- palkkasi on ollut alan työehtosopimuksen mukainen tai vähintään 1 134 e/kk (vuonna 2013).

Myös työskentelykaudet jossakin toisessa EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä voidaan hyväksyä.

Työssäoloehtoon kuuluvaa työtä voi olla 28 kk pidemmältä ajalta, jos olet sairastanut, opiskellut tai hoitanut alle 3-vuotiasta lastasi tai osallistunut TE-toimiston järjestämiin toimenpiteisiin.

Yrittäjällä on oma työssäoloehto. Jos olet yrittäjä, tarkista ehdot peruspäivärahaan Kelasta.

Kysy palvelunumerosta
020 692 210
ma–pe kello 8–18

Peruspäivärahaan korotusosa tai muutosturvalisä

Peruspäivärahaan voidaan maksaa korotusosaa kolmessa tilanteessa:

- enintään 20 päivältä työttömyyden alkaessa, jos olet ollut työssä vähintään 3 vuotta
- enintään 100 päivältä, jos olet ollut työssä vähintään 20 vuotta ja sinut on irtisanottu tuotannollisista ja taloudellisista syistä
- enintään 200 päivältä, jos osallistut TE-toimiston kanssa sovittuun toimintaan.

Muutosturvalisää voit saada, jos

- kuulut muutosturvan piiriin
- sinulla on voimassa oleva työllistymissuunnitelma
- ja sinulla on oikeus työttömyyspäivärahaan.

Muutosturvan piiriin kuulumisen tutkii TE-toimisto.

Muutosturvalisää maksetaan TE-toimiston kanssa sovitun toiminnan ajalta, kuitenkin enintään 200 päivältä.

Peruspäivärahan korotusosa ja muutosturvalisä ovat 4,75 e/pv.

Työmarkkinatuki

Työmarkkinatukea voi saada Suomessa vakinaisesti asuva, 17–64-vuotias työtön työnhakija. Se on tarkoitettu työttömälle, joka ei voi saada ansiopäivärahaa tai peruspäivärahaa.

Työmarkkinatuen kesto ei ole rajoitettu.

Kuka saa työmarkkinatukea?

Saat työmarkkinatukea, vaikka et täytä työssäoloehto eli et ole ollut työssä tarvittavaa aikaa. Saat työmarkkinatukea myös silloin, kun olet saanut ansiopäivärahaa tai peruspäivärahaa 500 päivää.

Kysy palvelunumerosta
020 692 210
ma–pe kello 8–18

Työmarkkinatukea ei makseta ulkomaille.

Jos olet alle 25-vuotias, tuen saamiselle on rajoituksia, jotka koskevat koulutusta ja työllistämistä edistäviä toimia. Tarkista TE-toimistosta, voitko saada työmarkkinatukea.

Paljonko työmarkkinatukea saa?

Työmarkkinatuki on yhtä suuri kuin peruspäiväraha. Tuen suuruuteen vaikuttavat kuitenkin joskus vanhempien tulot. Työmarkkinatuki on noin 32 e/pv.

Työmarkkinatukea maksetaan 5 päivältä viikossa. Tukeen lisätään korotus, jos sinulla on huollettavana lapsia. Täysi työmarkkinatuki on noin 700–910 e/kk.

Työmarkkinatukeen voidaan maksaa korotusosaa. Sitä maksetaan TE-toimiston kanssa sovitun toiminnan ajalta, enintään kuitenkin 200 päivältä. Korotusosa on 4,75 e/pv.

Työmarkkinatuesta maksat veroja.

Muut tulot pienentävät tukea

Kaikki omat tulosi vähentävät työmarkkinatuen määrää. Jos sinulla on pääomatuloja, myös ne pienentävät tuen määrää.

Vanhempien tulot pienentävät tukea, jos asut heidän kanssaan. Saat silti aina vähintään puolet työmarkkinatuestasi. Vanhempien tulot eivät vaikuta, jos osallistut TE-toimiston kanssa suunniteltuun toimintaan.

Arvioi itse laskurilla, kuinka paljon saat tukea.

www.kela.fi/laskurit

Omat pääomatulot eivät vaikuta työmarkkinatukeen

- 180 päivän aikana perus- tai ansiopäivärahan enimmäisajan jälkeen (500 pv)
- jos olet täyttänyt 55 vuotta ja olet täyttänyt työssäoloehdon ennen kuin jäit työttömäksi
- jos osallistut TE-toimiston kanssa sovittuun toimintaan.

Työtulot ja työttömyysetuus sovitetään yhteen

Jos sinulla on työttömyysaikana satunnaisia työtuloja, muista ilmoittaa niistä Kelaan. Työmarkkinatuki tai peruspäiväraha sovitellaan yhteen työtulojesi kanssa.

Lue lisää verkosta
www.kela.fi/tyottomyys

Monet tuet eivät vaikuta työmarkkinatukeen. Näitä ovat esimerkiksi lapsilisä, elatusapu, toimeentulotuki, asumistuki tai vammaistuki.

Maahanmuuttajan kotoutumistuki

Työttömälle maahanmuuttajalle työmarkkinatuki maksetaan kotoutumistukena. Sitä maksetaan yleensä kolme ensimmäistä vuotta, jotka olet Suomessa.

Saat kotoutumistukea, kun sinulle on ensin laadittu kotoutumissuunnitelma. Teet sen yhdessä kotikuntasi TE-toimiston kanssa. Suunnitelma voi sisältää esimerkiksi koulutusta tai työharjoittelua.

Kela maksaa kotoutumistukea Suomessa vakinaisesti asuville maahanmuuttajille.

Omat työtulot, pääomatulot ja vanhempien tulot vaikuttavat kotoutumistukeen samoin kuin työmarkkinatukeen.

Koulutusajan tuet työttömälle

Sinulla on erilaisia vaihtoehtoja hakeutua työttömille tarkoitettuun koulutukseen tai harjoitteluun. Voit myös saada siltä ajalta tukea. Näin parannat mahdollisuuksiasi saada työtä.

Kysy lisää TE-toimistosta.

Työllistämistä edistäviä palveluja ovat

- työvoimakoulutus
- omaehtoinen opiskelu
- työnhakuvalmennus ja uravalmennus
- työkokeilu ja koulutuskokeilu
- maahanmuuttajan omaehtoinen opiskelu
- kuntouttava työtoiminta.

Sovi osallistumisesta ja tee työllistymissuunnitelma TE-toimiston kanssa.

Saat normaalisti työttömyysturvaa, kun osallistut työllistävään toimintaan, josta olet sopinut TE-toimiston kanssa. Lisäksi voit saada tukeesi korotusta, enintään kuitenkin 200 päivältä.

Voit saada kulukorvausta myös matkakustannuksiin ja muihin menoihin siltä ajalta, jolloin osallistut koulutukseen tai muuhun toimintaan.

Ikääntyvän työttömän tuki

Ikääntyvä työtön voi saada ansio- tai peruspäivärahaan lisäpäiviä ja päästä ”eläkeputkeen”. Tällöin hän saa päivärahaa, kunnes siirtyy eläkkeelle.

Jos syntymävuotesi on 1950–1954 ja olet työtön, kysy Kelasta, voitko saada lisäpäiviä työttömyysturvaasi.

Vuonna 1950 tai sen jälkeen syntynyt työtön, joka saa lisäpäiviä, voi hakea vanhuuseläkettä 62-vuotiaana.

Ennen vuotta 1950 syntynyt työtön voi saada työttömyyseläkettä.

 Kysy palvelunumerosta
020 692 210
ma–pe kello 8–18

Työttömyysturvan hakeminen

Ilmoittaudu ensin työttömäksi työnhakijaksi TE-toimistossa. Tee hakemus Kelaan, kun olet ollut työttömänä omavastuunajan (5–7 arkipäivää). Työttömyystukien hakuaika on 3 kuukautta.

Työttömyysturvaa voit hakea verkkosivuilla.

 www.kela.fi/asiointi

Voit hakea tukia myös lomakkeilla, joita saat Kelan verkkosivuilta tai Kelan toimistoista.

Toimita hakemus Kelan toimistoon. Tarkista hakuajat.

- Tarkista hakemuksesta myös, mitä liitteitä siinä pitää olla mukana.

Tukien maksaminen

Kun hakemuksesi on käsitelty, saat kotiin tukea koskevan päätöksen. Päätökseen on merkitty tuen määrä, perustelut ja maksupäivä. Saat päätöksen myös, vaikka se on kielteinen.

Kela maksaa tuet pankkitilillesi.

Työttömyysajan ilmoitus

Jos työttömyys jatkuu, sinun pitää toimittaa Kelaan 4 viikon välein työttömyysaikaa koskeva ilmoitus.

Työttömyysajan ilmoituksen voit tehdä internetissä tai lomakkeilla, joita saat Kelan verkkosivuilta tai Kelan toimistoista.

Merkitse ilmoitukseen, minä päivinä olet ollut työtön ja minä päivinä olet osallistunut TE-toimiston kanssa sovittuun toimintaan.

Jos olet työttömyysaikana ollut satunnaisesti töissä, merkitse ilmoitukseen, minä päivinä olet ollut töissä.

Kela maksaa sinulle työttömyysturvaa ilmoituksesi perusteella.

Muutoksenhaku päätökseen

Voit hakea muutosta Kelan päätökseen. Muutoksenhausta on ohjeet Kelasta saamasi päätöksen liitteenä.

 Kysy palvelunumerosta
020 692 210
ma–pe kello 8–18

Kela palvelee

Verkossa

Voit hoitaa Kela-asioitasi helposti verkossa. Kelan verkkosivuilta saat tietoa. Voit laskea tukien määriä laskureilla. Kelan verkkosivut ovat osoitteessa www.kela.fi

Kelan asiointipalvelussa on turvallista hoitaa asioita verkossa. Asiointipalveluun kirjaudut omilla verkkopankkitunnuksillasi.

Kelan asiointipalvelussa voit

- hakea Kelan etuuksia
- lähettää liitteitä
- katsoa hakemuksesi käsittelytilanteen
- ilmoittaa muutoksista
- lakkauttaa tuen.

Kelan asiointipalvelut ovat osoitteessa

 www.kela.fi/asiointi

Puhelimessa

 Työttömyysajan tuet
020 692 210

Toimistossa tai yhteispalvelupisteessä

 Kelan toimistot palvelevat kaikissa Kelan etuuksiin liittyvissä asioissa.

Lähimmän Kelan toimiston tai yhteispalvelupisteen osoitetiedot ovat verkossa

 www.kela.fi/yhteystiedot

Osoitetiedot ja palvelunumerot ovat myös paikallisissa puhelinluetteloissa.

Ajanvarauksella

Voit varata ajan Kelan toimistoon tai puhelinneuvontaan.

Varaa aika, jos elämässäsi on tapahtunut iso muutos tai asiasi on monimutkainen.

Varaa aika osoitteessa

 www.kela.fi/ajanvaraus

tai soita numeroon **020 692 210**.

Jos tarvitset tulkkausapua, ota yhteys Kelaan tai katso lisätietoja osoitteesta

 www.kela.fi/tulkkaus

Kelan työntekijät ovat vaihtolovelvollisia. He eivät saa puhua asiakkaiden asioista ulkopuolisille.

Ilmoita muutoksista

Jos saat jotain Kelan tukea, muista ilmoittaa pikaisesti Kelaan, jos tilanteessasi tapahtuu muutoksia. Sellaisia voivat olla asumisessa tai perhetilanteessa tai tuloissa tapahtuvat muutokset.

Erityisesti työttömän työnhakijan pitää ilmoittaa Kelaan tuloistaan. Työttömän pitää antaa selvitys työttömänä olosta 4 viikon välein.

Takaisinperintä

Jos Kela maksaa etuutta liikaa virheellisten tietojen takia, se joudutaan perimään sinulta takaisin.

 www.kela.fi/takaisinperinta

Muutoksenhaku

Voit hakea muutosta Kelan päätökseen. Saat päätöksen mukana ohjeet muutoksen hakemiseksi. Jos sinulla on kysyttävää, ota yhteyttä:

 Työttömyysajan tuet
020 692 210

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta
Puhelin 0295 16001
www.ttlk.fi

Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta
Puhelin 0295 163 800
www.somla.fi

Jos sinulla on kysyttävää tuesta tai saamastasi päätöksestä, ota yhteyttä!

ma–pe kello 8–18

Asevelvollisen tuet _____ 020 692 200
Asumisen tuet _____ 020 692 201
Eläkeasiat _____ 020 692 202
Kela-kortti ja
EU-sairaanhoitokortti _____ 020 692 203
Kuntoutus _____ 020 692 205
Lapsiperheiden tuet _____ 020 692 206

Maasta- ja
maahanmuutto _____ 020 692 207
Omaisien kuoltua _____ 020 692 208
Opiskelijan tuet _____ 020 692 209
Sairastaminen _____ 020 692 204
Työttömyysajan tuet _____ 020 692 210
Vammaistuet _____ 020 692 211

Kelan esitteet

Esitteet painettuna ja verkossa www.kela.fi/muutkielet
suomeksi | på svenska | in English | Davvisámegiella
eesti keel | Русский

Koti ja perhe

Lapsiperheen etuudet ja asumisen tuet

Terveys ja kuntoutus

Sairauteen liittyvät korvaukset ja päivärahat,
kuntoutus ja vammaisetuudet

Opiskelu

Opiskelijan tuet ja asevelvollisen avustukset

Työttömyys

Työttömyysajan tuet

Eläkkeelle

Eläketurva, asumisen tuki ja hoitotuki

Muutto Suomeen tai Suomesta ulkomaille

Miten pääset Suomen sosiaaliturvaan
ja mitä tapahtuu kun muutat ulkomaille?

Esitteitä saa Kelan toimistoista ja yhteispalvelupisteistä.